

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE USTANOVE SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE UNSKO-SANSKOG KANTONA BIHAĆ

2021.

Broj: 01-02-08-11-3-3513-8/21

Sarajevo, septembar 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI SLUŽBE	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	14
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	15
7.1.1	Prihodi i primici	15
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	16
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	16
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	17
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	18
7.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	20
7.1.3	Finansijski rezultat.....	20
7.2	BILANS STANJA.....	20
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	20
7.2.2	Stalna sredstva	22
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	24
7.2.4	Popis sredstava i obaveza.....	25
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	27
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	27
9.	JAVNE NABAVKE	27
10.	SUDSKI SPOROVI.....	28
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	29
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	31
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu.....	32
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	35
	Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine	36

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona Bihać (u daljem tekstu: Služba)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Službe na 31. 12. 2021. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Služba nije evidentirala sva kratkoročna potraživanja, niti je poduzimala sve zakonom propisane radnje radi naplate ili eventualnog otpisa potraživanja, zbog čega ne možemo potvrditi iskazano stanje potraživanja u iznosu od 477.074 KM. Također, ne možemo potvrditi ni iskazani iznos dugoročnih potraživanja po osnovu izvršenih plasmana od 517.284 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačke 7.2.1 i 7.2.2 Izvještaja);
2. Ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava u Glavnoj knjizi u iznosu od 253.666 KM, što se odnosi na sadašnju vrijednost poslovnog prostora nad kojim Služba nema pravo vlasništva. Također je utvrđena neusaglašenost iskazanog stanja stalnih sredstava u Glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji stalnih sredstava, kao i neusaglašenost iskazanog iznosa stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava u Glavnoj knjizi. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.2.2 Izvještaja);
3. U finansijskim izvještajima iskazane su obaveze po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u iznosu od 29.826.960 KM, što je manje za 37.788.770 KM u odnosu na obaveze prema evidencijama Porezne uprave FBiH. Služba nije postupila po Rješenju Porezne uprave FBiH od 15. 11. 2005. godine, kojim je naloženo plaćanje utvrđenih obaveza po navedenom osnovu, zbog čega se osnovni dug povećavao (tačka 7.2.3 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Nezavisni smo od Službe u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Službe odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Služba.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Službe;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona Bihać za 2021. godinu izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Službe za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. U Jedinствени račun trezora nije uključen transakcijski račun Službe otvoren kod NLB banke d.d. Sarajevo, a u Glavnoj knjizi trezora nisu evidentirane transakcije koje proizilaze iz poslovnih promjena na ovom računu. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH (tačka 7. 2. 1 Izvještaja).
2. Godišnji popis imovine i obaveza nije izvršen u propisanom roku, a Upravni odbor ga je usvojio nakon sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2021. godinu. Nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.4 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti.

Nezavisni smo od Službe u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Iako je trebala, Vlada Unsko-sanskog kantona nije imenovala Nadzorni odbor Službe, što nije u skladu s članom 8. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i članom 28. Statuta (tačka 1. Izvještaja);
- Od 32.974 nezaposlene osobe na području Unsko-sanskog kantona u novembru 2021. godine njih čak 12.732 nisu imale plaćeno zdravstveno osiguranje Službe i mogućnost dobivanja zdravstvene legitimacije. Navedeno je posljedica primjene člana 19. Zakona o zdravstvenom osiguranju i člana 3.b, tačka I) Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, koji propisuju rokove u kojima se nezaposlene osobe moraju prijavljivati nadležnim službama za zapošljavanje nakon prestanka radnog odnosa ili gubljenja statusa učenika ili redovnog studenta i sl., s ciljem ostvarivanja propisanih prava (tačka 7.1.2.3 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Službe odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Službe, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 15. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Shodno Smjernicama za izradu i provođenje plana integriteta okončati aktivnosti na sačinjavanju izvještaja o provedenim provjerama vjerodostojnosti diploma zaposlenih u Službi i, prema utvrđenom, poduzeti potrebne pravne radnje.	4.
3.*	U saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje poduzeti sve neophodne aktivnosti kako bi Jedinostveni informacijski sistem generisao podatke koji bi se koristili prilikom posredovanja između poslodavaca i nezaposlenih osoba i sačinjavanja izvještaja o realizaciji programa/mjera aktivne politike zapošljavanja u dijelu iskazivanja stvarne realizacije potpisanih ugovora.	5.
4.	Sačinjavati Finansijski plan Službe na bazi realnih ulaznih parametara, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.	6.
5.*	Poduzeti aktivnosti s ciljem refundiranja neopravdano plaćenih telefonskih troškova.	7.1.2.2
6.	U Jedinostveni račun trezora uključiti račun otvoren u ime Službe kod NLB banke, a poslovne promjene koje se na njega odnose evidentirati u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.	7.2.1
7.*	Evidentirati sva potraživanja po osnovu sudskih postupaka za povrat poticajnih sredstava, te izvršiti usklađivanje pomoćnih i knjigovodstvenih evidencija potraživanja.	7.2.1
8.*	Potrebno je da menadžment i Upravni odbor poduzmu adekvatne aktivnosti s ciljem usaglašavanja, naplate i eventualnog otpisa potraživanja, u skladu s članom 46. stav 2. i 3. Zakona o budžetima u FBiH.	7.2.1
9.	Usaglasiti iskazano stanje stalnih sredstava u Glavnoj knjizi i pomoćnoj knjizi stalnih sredstava, s ciljem istinite i fer prezentacije stalnih sredstava u finansijskim izvještajima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji.	7.2.2
10.	Izvršiti usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava, kako je propisano odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.2
11.*	Izvršiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na pozajmicu Vladi USK u iznosu od 495.864 KM, te u skladu s konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti, shodno zakonskim propisima.	7.2.2
12.*	Po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja poduzeti sve zakonske mjere za naplatu i u roku od šest mjeseci izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, te u slučaju njihove nenaplativosti pokrenuti aktivnosti otpisa, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike.	7.2.2

13.*	Izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem duga po osnovu neizmirenih obaveza za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz Informacije Porezne uprave FBiH na 31. 12. 2021. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.3
14.*	Blagovremeno vršiti godišnji popis imovine i obaveza, te usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.4
15.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	7.3.
16.	Izvršiti procjenu potencijalnih obaveza po osnovu podnesenih tužbi i u skladu s važećim propisima izvršiti evidentiranje u okviru vanbilansne evidencije.	8.

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (devet)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Finansijski plan Službe za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona za 2021. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba;
- Zakon o trezoru u FBiH
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i i institucije Unsko-sanskog kantona;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Statut Službe za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona, kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javna ustanova Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona Bihać osnovana je Odlukom² Skupštine Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština USK) od 2. 8. 2001. godine, i njenim izmjenama i dopunama od 10. 6. 2009. godine, na osnovu člana 8. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba³ (u daljnjem tekstu: Zakon o posredovanju). U skladu s Odlukom, Služba je javna ustanova u svojstvu pravnog lica. Sredstva za njeno osnivanje i početak rada obezbijedena su Zakonom o imovini Zavoda za zapošljavanje BiH,⁴ dok je inicijalna sredstva za osnivanje i registraciju osigurao osnivač.

U skladu s odredbama Zakona o posredovanju, Služba je nadležna za: posredovanje u zapošljavanju; prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu za zapošljavanje; informisanje o mogućnosti zapošljavanja; saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca; provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima; utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti; izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva; donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano i dr. poslova utvrđenim Zakonom.

Organ upravljanja Službom je Upravni odbor, koji broji pet članova, a imenuje ga i razrješava Vlada Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada USK) na period od četiri godine (jedan član ispred osnivača, dva člana ispred nezaposlenih i dva člana ispred stručnih radnika zaposlenih u Službi). Upravni odbor je za svoj rad odgovoran Vladi USK. Službom je u 2021. godini upravljao Upravni odbor u sastavu: Muhamed Kržalić (predsjednik ispred osnivača), Armen Hodžić (član ispred nezaposlenih), Adnan Kurtović (član ispred nezaposlenih), Ramiz Kišmetović (član ispred stručnih radnika zaposlenih u Službi) i Zora Toromanović (članica ispred stručnih radnika zaposlenih u Službi), koji je imenovan Rješenjem Vlade USK u maju 2019. godine.

Statutom je kao organ kontrole poslovanja Službe utvrđen Nadzorni odbor, koji broji tri člana, a treba ga imenovati Vlada USK na period od četiri godine. Statutom je propisano da Nadzorni odbor analizira izvještaje o poslovanju Službe, obavlja nadzor nad upotrebom sredstava za rad, pregleda godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun, pregleda i provjerava urednost i zakonitost vođenja poslovnih knjiga, te izvještava osnivača, Upravni odbor i direktora o rezultatima nadzora. Do okončanja naše revizije Nadzorni odbor nije imenovan, što nije u skladu sa članom 8. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i članom 28. Statuta.

Organ rukovođenja Službom je direktor. Postupak imenovanja direktora putem konkursne procedure provodi Upravni odbor, u skladu sa Zakonom i Statutom, a konačno imenovanje vrši Upravni odbor uz prethodnu saglasnost Vlade USK, na period od četiri godine. Upravni odbor je 26. 11. 2019. godine donio Odluku kojom je za direktora Službe imenovan Elmedin Đuzel, na period od četiri godine. Odlukom Upravnog odbora od 28. 6. 2021. godine imenovani je prijevremeno razriješen dužnosti zbog ostvarenog negativnog finansijskog rezultata u 2020. godini, te neusvajanja Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju Službe za 2020. godinu na Vladi i Skupštini Unsko-sanskog kantona. Odlukom Upravnog odbora istog dana imenovan je Nermin Imširović za v. d. direktora na period od šest mjeseci, po kojem isteku perioda je i razriješen dužnosti. Odlukom Upravnog odbora od 24. 12. 2021. godine za v. d. direktora Službe imenovan je Emir Toromanović, a najduže šest mjeseci od dana imenovanja.

Nadzor nad zakonitošću rada Službe u pogledu primjene Zakona o posredovanju i međunarodnih sporazuma obavlja Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

² „Sl. glasnik USK“, br. 7/01 i 9/09

³ „Sl. novine FBiH“, br.41/01, 22/05, 9/08

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 56/00

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Službe utvrđena je Pravilnikom o osnovama unutrašnje organizacije Službe i Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Službe, koje je Upravni odbor donio u maju 2013. godine. U pravilnicima su dati opisi svih poslova koji se obavljaju u organizacionim jedinicama i opis sistematizovanih 70 radnih mjesta, od kojih je na 31. 12. 2021. godine bilo zaposleno 65 izvršilaca.

Služba ima osam biroa rada, i to u sljedećim općinama: Bihać, Cazin, Bužim, Ključ, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Velika Kladuša i Sanski Most.

Sjedište Službe je u Bihaću, u Ulici Branislava Đurđeva br. 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Službe za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od januara do juna 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Službe za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Služba je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Uspostavljen je sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontroli u javnom sektoru.
- 2) Donesene su Računovodstvene politike u skladu sa Zakonom o trezoru i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.
- 3) Služba je, u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje, implementirala novi informacijski sistem za vođenje evidencija o nezaposlenim osobama.
- 4) Rashodi i izdaci priznaju se na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno od plaćanja, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.
- 5) Evidentiranje stanja i promjena na stalnim sredstvima vršeno je uz dosljedno poštovanje člana 78. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.
- 6) S ciljem poduzimanja adekvatnih mjera sačinjena je Informacija o statusu svih sudskih sporova i dostavljena Upravnom odboru.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Sačinjavani su izvještaji o realizaciji programa/mjera aktivne politike zapošljavanja s ciljem unapređenja poslovanja, izvještavanja i povećanja zapošljavanja, ali su u njima prikazani samo finansijski podaci koji se odnose na vrijednost potpisanih ugovora, bez navođenja iznosa stvarne realizacije.
- 2) Evidentiran je dio potraživanja po osnovu izdatih rješenja za povrat novčanih naknada nezaposlenim osobama, za koji je izvršeno i usklađivanje pomoćnih i knjigovodstvenih evidencija potraživanja. Za dio potraživanja koji se odnosi na pokrenute tužbe za povrat poticajnih sredstava preporuka nije ispoštovana.
- 3) Popisom je utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, ali do predavanja završnog računa nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, kako je predviđeno odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članova od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
- 2) Poduzeti aktivnosti s ciljem refundiranja neopravdano plaćenih telefonskih troškova.
- 3) Poduzeti aktivnosti s ciljem usaglašavanja, naplate i eventualnog otpisa potraživanja, u skladu sa članom 46, stavovi 2. i 3. Zakona o budžetima u FBiH.
- 4) Izvršiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na pozajmicu Vladi USK u iznosu od 495.864 KM, te u skladu s konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti, shodno zakonskim propisima.
- 5) Po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja poduzeti sve zakonske mjere za naplatu i u roku od šest mjeseci izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, te u slučaju njihove nenaplativosti pokrenuti aktivnosti otpisa, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike.
- 6) Izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem duga po osnovu neizmirenih obaveza za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz Informacije Porezne uprave FBiH na 31. 12. 2018. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 16 preporuka, od čega je sedam novih i devet preporuka koje su već date u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (šest nerealizovanih i tri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je sedam preporuka, od kojih su dvije implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, tri su djelimično implementirane, a za dvije preporuke nisu poduzete aktivnosti.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Služba u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁵ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁷ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁸

Rukovodstvo Službe odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola. Također je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole), poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole.

Statutom Službe koji je usvojen 2017. godine propisani su naziv, sjedište i nadležnost Službe, način i uslovi obavljanja djelatnosti, organizacija, organi upravljanja i rukovođenja i drugi organi, predstavljanje i zastupanje, ekonomski odnosi, javnost rada, opći akti i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje Službe.

Služba je donijela određeni broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni.

Sistematizacija i organizacija rada utvrđena je Pravilnikom o osnovama unutrašnje organizacije rada i Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, koje je donio Upravni odbor u 2013. godini, uz saglasnost Vlade USK. Njima je sistematizovano 70 radnih mjesta, od kojih je na 31. 12. 2021. godine bilo popunjeno 65. Služba ima sljedeću organizacionu strukturu: Kabinet direktora, Sektor za posredovanje pri zapošljavanju, stručno osposobljavanje i edukaciju (Odjeljenje za posredovanje pri zapošljavanju i ispitivanje tržišta rada, Općinski biro i rada, Odjeljenje za ljudske resurse) i Sektor zajedničkih poslova (Odjeljenje za opće i pravne poslove, Odjeljenje za materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, Odjeljenje za ekonomske poslove, Grupa za informacioni sistem i Interna kontrola). U sklopu Odjeljenja za ljudske resurse organizovani su Centar za stručno osposobljavanje i edukaciju, CISO – Centar za informisanje, savjetovanje i obuku i MSC – Migracioni servisni centar.

Pravilnikom o radu koji je donio Upravni odbor u maju 2020. godine utvrđena su prava i obaveze koje proizilaze iz rada i po osnovu rada u Službi.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Služba je dužna izvršiti procjenu rizika po pojedinim poslovnim procesima, te sačiniti registar rizika, strategiju za upravljanje rizicima i mape procesa sa detaljnim opisom i dijagramima datih poslovnih procesa. Mapa poslovnih procesa u Službi ažurirana je u maju 2019. godine, dok je u novembru 2021. godine ažuriran Registar rizika u kojem su detaljno razrađeni rizici, te sačinjena strategija njihovim upravljanjem. Postojeće radno mjesto internog kontrolora funkcionira kao finalna kontrola u toku radnog procesa, koristeći metodologiju rada interne revizije kroz kontrolne preglede i nadzor nad internim kontrolnim postupcima. Služba je imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu i sačinila Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole koji je dostavljen Ministarstvu finansija USK u zakonskom roku i kojim su utvrđene planirane mjere za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole u Službi (donošenje nedostajućih internih akata, ažuriranje mapa poslovnih procesa ukoliko se ukaže potreba, ponovna procjena sistema internih kontrola itd.).

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁸ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija USK, u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, pojedinačno za svakog od direktora koji su rukovodili Službom u toku 2021. godine.

Interna revizija

Služba nije uspostavila funkciju interne revizije, iako je to u obavezi u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH⁹ i članom 14. Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH.¹⁰

Preporuka:

- **uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Vlada USK usvojila je Strategiju za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona za period 2017-2019. godine i Akcioni plan za provođenje ove Strategije. Strategija za borbu protiv korupcije USK nije donesena za naredni period. Također, Vlada USK je 1. 10. 2019. godine donijela Zaključak kojim je zadužila sve institucije Kantona da u roku od šest mjeseci izvrše provjeru vjerodostojnosti diploma zaposlenih, u skladu sa Uputstvom za provjeru diploma u institucijama USK. Prema pismenoj izjavi predsjednika imenovane Komisije za provođenje postupka provjere vjerodostojnosti diploma zaposlenih u Službi, aktivnosti Komisije još uvijek nisu okončane jer određene obrazovne ustanove nisu dostavile tražene podatke o izdatim diplomama (nisu pružile povratnu informaciju, zahtijevana je novčana naknada za provjeru diploma itd.).

Služba nije donijela Plan integriteta za borbu protiv korupcije u skladu s članom 3. Smjernica za izradu i provođenje plana integriteta, koje je donijela Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u BiH, shodno odredbama Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije. Postupajući po preporukama iz Pisma rukovodstvu, Služba je u maju 2022. imenovala koordinatora i članove radne grupe koji su zaduženi da sačine prijedlog plana integriteta u Službi u roku od tri mjeseca, te imenovala koordinatora antikorupcijskih aktivnosti koje do okončanja revizije nisu bile završene.

Preporuka:

- **shodno Smjernicama za izradu i provođenje plana integriteta okončati aktivnosti na sačinjavanju izvještaja o provedenim provjerama vjerodostojnosti diploma zaposlenih u Službi i, prema utvrđenom, poduzeti potrebne pravne radnje.**

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI SLUŽBE

Služba je u 2021. godini poslove posredovanja u zapošljavanju provodila mjerama aktivne politike zapošljavanja i neposrednim posredovanjem između poslodavaca i nezaposlenih osoba, s ciljem zapošljavanja što većeg broja osoba na području USK. Za izvršenje ovih mjera Služba nema na raspolaganju vlastita sredstva, već ih je provodila putem implementacije programa zapošljavanja koje je finansirao Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Federalni zavod).

U skladu s odredbama programa „Učešće u zajedničkim projektima“ Služba vrši isplatu sredstava na transakcijske račune poslodavaca, a refundira ih od Federalnog zavoda po dostavljanju propisane dokazne dokumentacije. Realizacija ovog programa iskazuje se na poziciji tekućih transfera Službe, dok se realizacija ostalih programa zapošljavanja ne iskazuje u finansijskim izvještajima Službe, već se oni iskazuju samo u finansijskim izvještajima Federalnog zavoda.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Javnim pozivima i Programima sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja Federalnog zavoda u 2021. godini predviđene su sljedeće poticajne mjere: Tvoja prilika 2021, Periodično/sezonsko zapošljavanje 2021, Tražim poslodavca 2021, Javni radovi i pomoć ugroženima 2021, Zapošljavanje žena 2021, Nova prilika 2021, Doprinosi 500 2021, Služba u saradnji sa poslodavcima 2021, Zapošljavanje demobilisanih branioca 2021, Start Up – Poduzetništvo za mlade 2021, Start Up – Poduzetništvo za žene 2021, Start Up – Poduzetništvo za sve 2021, Start Up – Poduzetništvo za demobilisane branioce 2021, Start up – Druga prilika 2021, Zapošljavanje Roma i Javni poziv za program sufinansiranja zajedničkih projekata s drugim organizacijama i institucijama 2021, Projekat sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osnovnom i srednjem obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH, Obuka i rad 2021 i Podrška invalidima.

Realizacija programa vršila se na način da je Federalni zavod informisao javnost o njima putem objave javnih poziva i web-portala. Prijave su se vršile putem linka na web-portalu Zavoda (www.fzzz.ba). Mjere su realizovane na osnovu zaključenih tripartitnih ugovora o sufinansiranju zapošljavanja koje potpisuje Federalni zavod, Služba i poslodavci. Tokom perioda sufinansiranja Služba e-mailom dostavlja Federalnom zavodu nalog za plaćanje ugovornih obaveza s pregledom dospjelih mjesečnih rata koje odobrava u Jedinstvenom informacionom sistemu (u daljem tekstu: JIS), na osnovu čega Federalni zavod refundira poslodavcu opravdani iznos sredstava za protekli mjesec. Pregled se sačinjava po poticajnim mjerama za svakog poslodavca po angažovanom licu pojedinačno, na osnovu obrađene dokumentacije koju poslodavci dostavljaju Službi, u skladu s potpisanim ugovorima. Po navedenoj proceduri, kroz ustanovljenu praksu duži niz godina, u 2021. godini su se implementirali programi Federalnog zavoda po osnovu ugovora koji su potpisani u periodu 2018–2021. godine.

Prije nego što je implementiran JIS, Služba je koristila posebnu aplikaciju Federalnog zavoda, u koju su se unosili podaci o potpisanim ugovorima i pratila njihova realizacija po mjesečnim ratama za plaćanje. Služba se više puta obraćala Federalnom zavodu kako bi joj omogućio sačinjavanje izvještaja iz ove aplikacije, ali zahtjevima nije udovoljeno. **Iako je JIS službeno implementiran od 2020. godine, do okončanja obavljene revizije zahtjevima Službe za poboljšanje JIS-a nije udovoljeno, pa i dalje nema pristup izvještajima o realizaciji ugovorenih mjera aktivne politike zapošljavanja koju preko Službe provodi i finansira Federalni zavod.** Praksa Službe je da podatke iz pregleda koje dostavlja e-mailom Federalnom zavodu na plaćanje istovremeno unosi u Excel tabele, na osnovu kojih se ručno prave izvještaji o utrošku sredstava po programima, po potrebi. **Dakle, iako je Služba u 2021. godini implementirala federalne programe za poticaj zapošljavanja, po potpisanim ugovorima iz perioda 2018-2021. godine, nije mogla prezentirati podatke o ukupno realiziranim sredstvima programa poticaja u 2021. godini, kao ni preostali iznos nerealizovanih ugovora koji će se nastaviti implementirati u narednom periodu.** Služba je, za potrebe revizije, na osnovu ručno unesenih podataka u Excel tabele prezentirala podatke o realizaciji pojedinih mjera po programima sufinansiranja zapošljavanja u 2021. godini, ali zbog nedostatka vremena nije mogla prezentovati podatke po svim potpisanim ugovorima za zapošljavanje u 2021. i prethodnih godina.

Prema prezentiranim podacima i podacima iz Izvještaja o radu Službe za 2021. godinu koji je poslat na razmatranje Skupštini USK shodno utvrđenim kvotama za raspodjelu federalnih sredstava poticaja, Služba USK je u 2021. imala na raspolaganju pripadajući dio sredstava u iznosu od 3.701.432 KM, od čega je sa poslodavcima uspjela ugovoriti 3.690.551 KM. U Izvještaju o radu nisu prezentirani podaci o iznosu realizovanih sredstava doznačenih poslodavcima. **Revizijom smo utvrdili kašnjenja u realizaciji ugovorenih poticajnih mjera iz različitih razloga. U pojedinim slučajevima poslodavci nisu ažurno dostavljali zahtjeve sa dokaznom dokumentacijom na mjesečnom nivou, nego su ih dostavljali zbirno za period od nekoliko mjeseci. U pojedinim slučajevima Služba nije vršila kontrolu poslodavaca koji ne ispunjavaju ugovorene obaveze u zadanom roku, dok je u određenim slučajevima Federalni zavod kasnio sa realizacijom ugovorenih sredstava (plaćanjem obaveza), iako su zahtjeve za njihovu refundaciju ispostavili poslodavci i službe u ugovorenom roku.**

Služba je u februaru 2022. godine zaprimila na potvrđivanje Konsolidovani zapisnik o stanju korištenja JIS-a na 31. 12. 2021. godine koji je pripremio Federalni zavod. **Služba je odbila potpisati ovaj Zapisnik jer se ne slaže sa navodima da se JIS aplikacija i svi njeni moduli koriste nesmetano. Sačinila je Odgovor na zapisnik sa istaknutim nedostacima JIS-a i prijedlozima za njegovo unapređenje, u kojem se navodi kako se u više navrata obraćala Federalnom zavodu sa zahtjevima za dodatnom obukom i otklanjanjem uočenih nedostataka, koji stvaraju poteškoće prilikom posredovanja.** Neki od navedenih nedostataka su: JIS ne predviđa upis šifre zanimanja po novom sedmocifrenom modelu koji je Porezna uprava FBiH donijela 2014. godine, nego se zanimanja i dalje vode po starom šestocifrenom modelu, što onemogućava dodjeljivanje adekvatnih šifri u skladu sa stvarnim zanimanjem nezaposlene osobe; JIS ne podržava slobodni unos stvarnog zanimanja, znanja i vještina nezaposlene osobe, kao ni mogućnost kasnijeg pretraživanja nezaposlenih osoba prema zahtjevima tržišta rada (npr. prema zanimanjima: CNC operater, CNC programer, viša medicinska sestra, Bachelor zdravstva i sl.); manipulacija i pretraživanje unesenih parametara u JIS-u koji služe za stupanje u kontakt sa nezaposlenom osobom je otežana (npr. kontakt broj nezaposlene osobe se ne vidi u izvještajnoj formi, nego samo kroz pojedinačni karton nezaposlene osobe); šifrnik vozačkih dozvola ne podržava slobodni unos i nema ponuđenu opciju unosa svih postojećih kategorija (npr. C1 itd.); prilikom kreiranja određenih obrazaca u JIS-u zbog neodgovarajućih parametara ne dolazi do prenosa fajlova u Poreznu upravu, čime se onemogućava automatska prijava/odjava zaposlene osobe u Poreznoj upravi, itd. Također, konstatovali smo da prilikom izdavanja Uvjerenja o evidenciji nezaposlene osobe podaci koji se automatizmom generiraju iz JIS-a ne prikazuju stvarno stanje (npr. na uvjerenju osobe koja ima zanimanje Bachelor sestrintstva I ciklus visokoškolskog obrazovanja 180 ECTS bodova Zdravstvenog fakulteta i osobe koja ima završenu srednju medicinsku školu stoji identično zanimanje: medicinska sestra, i sl.). **Ovo posebno ističemo jer navedeni nedostaci stvaraju poteškoće prilikom posredovanja u zapošljavanju, što ima negativan uticaj na zapošljavanje. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju FBiH, kojima je utvrđeno da je posredovanje u zapošljavanju i vođenje neophodnih evidencija o nezaposlenim osobama u nadležnosti kantonalnih službi zapošljavanja.**

Nemogućnost praćenja realizacije aktivnih mjera zapošljavanja i sačinjavanja realnih izvještaja o utrošku federalnih poticajnih sredstava predstavlja sistemski problem i ne daje relevantne informacije o efektima zapošljavanja na području USK. Služba nije imala obavezu, niti je sačinjavala periodične i godišnje izvještaje o realizaciji federalnih poticaja, a u Godišnjem izvještaju o radu navodi samo iznos ugovorenih sredstava po programima.

Preporuka:

- *u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje poduzeti sve neophodne aktivnosti kako bi Jedinstveni informacioni sistem generisao podatke koji bi se koristili prilikom posredovanja između poslodavaca i nezaposlenih osoba i sačinjavanja izvještaja o realizaciji programa/mjera aktivne politike zapošljavanja u dijelu iskazivanja stvarne realizacije potpisanih ugovora.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor Službe je 14. 10. 2020. godine donio Finansijski plan za 2021. godinu, kojim su prihodi i primici i rashodi i izdaci planirani u iznosu od 13.832.407 KM. Dio Odluke su odredbe kojima se uređuje način izvršavanja Finansijskog plana Službe za 2021. godinu. Skupština USK je 17. 12. 2020. godine donijela odluku kojom je dala saglasnost na Finansijski plan. Tom odlukom predviđeno je da se u toku godine može izvršiti preraspodjela sredstava između odobrenih rashoda i izdataka utvrđenih Finansijskim planom, kao i da preraspodjelu odobrava Upravni odbor.

Strukturu planiranih prihoda i primitaka čine: prihodi od doprinosa za osiguranje nezaposlenosti (7.953.673 KM), sredstva za volontere i pripravnike (105.359 KM), ostali neporezni prihodi (127.805 KM) i tekući grantovi (5.645.570 KM).

Strukturu planiranih rashoda i izdataka čine: rashodi Stručne službe (4.078.670 KM), izdaci za nezaposlene (9.370.000 KM) i kapitalni izdaci (220.000 KM).

U Finansijskom planu Službe za 2021. godinu ukupni prihodi nerealno su više planirani za 4.029.697 KM, što se odnosi na prihode po osnovu tekućih transfera Federalnog zavoda, koji je obavezan sredstva doznačavati u skladu sa Zakonom o posredovanju za tačno propisane namjene (za materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i za realizaciju aktivnih mjera zapošljavanja u skladu s potpisanim ugovorima). Osim manje realizovanih prihoda u odnosu na Finansijski plan, to je imalo za posljedicu i manje realizovane rashode. **Budući da nam nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje su planirani prihodi, utvrdili smo da Finansijski plan Službe za 2021. godinu nije donesen u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH u dijelu koji se odnosi na obavezu poštovanja principa tačnosti prilikom izrade budžeta.**

Finansijski plan Službe za 2021. godinu dostavljen je Federalnom zavodu u skladu s članom 51. Zakona o posredovanju.

S obzirom na to da nije raspolagala dovoljnim sredstvima za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova u nastupajućem mjesecu, u skladu s članom 49. Zakona o posredovanju, Služba je svaki mjesec, shodno utvrđenoj metodologiji, Federalnom zavodu dostavljala „zahtjev za nedostajuća sredstva“, uz priložene mjesečne izvještaje. Iako forma mjesečnog izvještaja o radu iz člana 52. Zakona o posredovanju nije propisana posebnim aktom Federalnog zavoda, Služba je uz „zahtjev za nedostajuća sredstva“ dostavljala Izvještaj o ostvarenim prihodima u prethodnom periodu i Izvještaj o utrošku doznačenih sredstava od Federalnog zavoda za prethodni mjesec.

Služba je dostavljala kvartalne i godišnji izvještaj resornom Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike USK, kantonalnom ministarstvu finansija, Federalnom ministarstvu finansija i Federalnom zavodu za zapošljavanje.

Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Službe za 2021. Upravni odbor usvojio je 11. 4. 2022. godine, Vlada USK prihvatila ga je 9. 5. 2022. godine i upućen je Skupštini USK na razmatranje.

Preporuka:

- **sačinjavati Finansijski plan Službe na bazi realnih ulaznih parametara, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Služba je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Prema članu 38. Statuta, Upravni odbor je 7. 3. 2022. donio Odluku o usvajanju Finansijskog izvještaja Službe za 2021. godinu.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su u iznosu od 10.231.193 KM, od čega se na ostvarene prihode odnosi 10.229.795 KM i na kapitalne primitke 1.398 KM.

Struktura ostvarenih prihoda je sljedeća: doprinosi od osiguranja od nezaposlenosti (8.486.897 KM), neporezni prihodi (127.025 KM) i primljeni transferi (1.615.873 KM).

Prihodi od doprinosa za osiguranje nezaposlenosti iskazani su u iznosu od 8.486.897 KM, što je u odnosu na plan više za 5,3%. Ostvaruju se na osnovu uplata doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti na teret poslodavca i zaposlenika (0,5% i 1,5% na i iz plaće) i prema zakonskim propisima usmjeravaju Federalnom zavodu u visini od 30% i kantonalnim službama za zapošljavanje u visini od 70%.

Prihodi po osnovu doznačenih tekućih transfera iskazani su u iznosu od 1.615.873 KM, što je za 3.729.697 KM ili 69,77% manje u odnosu na plan, a posljedica je nerealnog planiranja. Iskazani prihodi na ovoj poziciji odnose se na doznačena sredstva od Federalnog zavoda (1.477.985 KM nedostajuća sredstva i 137.888 KM za provođenje aktivnih mjera zapošljavanja). Detaljnije o ovome pisali smo u tački 6. Izvještaja.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 9.877.297 KM, što u odnosu na odobreni plan od 13.832.407 KM predstavlja ostvarenje od 71%.

Najznačajnije odstupanje izvršenja u odnosu na plan konstatovali smo na pozicijama tekućih transfera za nezaposlene osobe (manje za 2.621.811 KM) i kapitalnih izdataka (manje za 199.784 KM), što je posljedica nerealnog planiranja prihoda iz kojih su se trebali finansirati ovi rashodi i izdaci. Detaljnije o ovome pisali smo u tački 6. Izvještaja. S obzirom na to da je realizacija rashoda i izdataka izvršena za 29% manje u odnosu na plan, smatramo da je bilo primjereno poduzeti aktivnosti na izmjenama i dopunama Finansijskog plana.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi (6.748.189 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima (2.904.812 KM), izdaci za materijal i usluge (204.080 KM) i kapitalni izdaci (20.216 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih iskazani su u iznosu od 2.640.799 KM, od čega se na troškove bruto plaća i naknada plaća odnosi 2.390.015 KM, a na naknade troškova zaposlenih 250.784 KM.

Obračun i isplata plaća i naknada vršena je u skladu s Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika (u daljem tekstu: Pravilnik o plaćama), koji je donio Upravni odbor. Pravilnikom o plaćama utvrđena je osnovica za obračun plaće u visini od 70% prosječne plaće ostvarene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Pripadajući koeficijenti kod obračuna plaća, grupisani prema platnim razredima, kretali su se u rasponu od 1,25 do 4,5 u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji i pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika. Osnovna plaća zaposlenika dobija se množenjem utvrđene osnovice za obračun i odgovarajućeg koeficijenta radnog mjesta.

Osnovna plaća direktora utvrđena je u visini od tri prosječne isplaćene neto plaće ostvarene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, u skladu s odredbama Zakona o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona¹¹ (u daljem tekstu: Zakon o plaćama organa upravljanja USK).

Najviša neto plaća isplaćena u Službi u junu 2021. godini iznosila je 3.030 KM, a najniža 842 KM. Prosječna utvrđena neto plaća u 2021. godini iznosila je 1.970 KM.

Pravilnikom o radu utvrđeno je radno vrijeme u trajanju od 40 sati sedmično kao period u kojem je zaposlenik, prema ugovoru o radu, obavezan obavljati poslove za Službu. U 2021. godini Služba nije imala poseban akt kojim bi se regulisano radno vrijeme i vođenje evidencija o dnevnom radu, kako je propisano Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu (u daljem tekstu: Pravilnik o evidencijama).

¹¹ „Sl. glasnik USK“, br. 16/16

Ugovorima o radu definisano je radno vrijeme zaposlenika u trajanju od 7,00 do 15,30 sati. Evidencija o dnevnom radu vodila se elektronski, uz korištenje kartica, ali njom nisu bili obuhvaćeni svi zaposlenici službe. Naime, na traženje revizije nije osiguran uvid u dnevne i mjesečne izvještaje prisustva na poslu za zaposlenike područnih biroa rada. Za zaposlenike čije je mjesto rada u sjedištu Službe dostavljeni su nam ispisi iz softvera elektronske evidencije koji ne pružaju kompletne informacije i ne sadrže sve elemente propisane Pravilnikom o evidencijama (npr. nije prikazano ukupno dnevno radno vrijeme, za određene zaposlenike nismo dobili ispise evidencija uz obrazloženje da nisu podržani softverom, dok za određene zaposlenike kojima je evidentirano vrijeme provedeno izvan Službe nisu data relevantna obrazloženja). **Stoga smo utvrdili da nije uspostavljena adekvatna evidencija o prisustvu na poslu, u skladu s odredbama Pravilnika o evidencijama kojim je propisan sadržaj evidencija o prisustvu, kao i njihovo arhiviranje u trajanju od najmanje pet godina.** Postupajući po preporukama iz dostavljenog Pisma rukovodstvu, Služba je 23. 5. 2022. donijela Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim licima angažovanim na radu u Službi, koji je usklađen s aktuelnim Pravilnikom o evidencijama. Zbog kratkog protoka vremena, do okončanja obavljene revizije nije nam prezentovana dokumentacija da se usvojeni akt i primjenjuje.

Troškovi naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 263.433 KM, čiji obračun i isplate su vršene u skladu s Pravilnikom o radu i Pravilnikom o plaćama.

Izdaci za prevoz na posao i s posla iskazani su u iznosu od 44.870 KM i isplaćivani su u skladu s odredbama Pravilnika o plaćama i Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i s posla radnicima JU Služba za zapošljavanje USK Bihać za 2021. iz januara 2021. godine u visini cijene koštanja dnevne povratne karte gradskog, prigradskog ili međugradskog saobraćaja shodno važećim tarifnikom minimalnih cijena prevoza udruženja autoprevoznika USK radnicima čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 2 km od mjesta rada.

Naknada za topli obrok iskazana je u ukupnom iznosu od 136.656 KM i isplaćivana je u visini 1% prosječne neto plaće u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Naknada za regres iskazana je u ukupnom iznosu od 32.776 KM, a utvrđena je Odlukom direktora u iznosu od 50% prosječne neto isplaćene plaće ostvarene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Troškovi otpremnina iskazani su u iznosu od 30.521 KM i odnose se na obračun i isplatu otpremnine zbog odlaska u penziju za tri zaposlenika Službe. Obračun i isplata otpremnina vršena je, u skladu s Pravilnikom o plaćama, u visini od pet ostvarenih prosječnih mjesečnih plata isplaćenih radniku u prethodnih pet mjeseci.

Jubilarnе nagrade iskazane su u iznosu od 12.649 KM i odnose se na obračun i isplatu nagrada za sedam zaposlenika za koje su obračun i isplata izvršeni u skladu s Pravilnikom o radu. Za isplaćeni iznos jubilarnih nagrada Služba je obračunala i platila pripadajući iznos poreza i doprinosa, u skladu sa zakonskim propisima.

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 204.080 KM i odnose se na izdatke za energiju (50.901 KM), izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (47.615 KM), izdatke za tekuće održavanje (33.929 KM), ugovorene i druge posebne usluge (28.438 KM), izdatke za nabavku materijala i sitnog inventara (24.876 KM), izdatke za usluge prevoza i goriva (3.883 KM), putne troškove (7.379 KM) i izdatke osiguranja, bankovnih usluga i usluga platnog prometa (7.059 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u iznosu od 47.615 KM, u okviru kojih su najznačajniji izdaci za poštanske usluge u iznosu od 13.511 KM i izdaci za telefonske usluge u iznosu od 10.706 KM.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 33.929 KM i odnose se na usluge popravke i održavanja opreme (21.521 KM), usluge popravke i održavanja zgrade (9.956 KM) i popravke i održavanja vozila (2.452 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 28.438 KM i najvećim dijelom odnose se na obračunate naknade za rad Upravnog odbora (11.400 KM) i izdatke za informisanje i usluge medija (5.670 KM). Naknada Upravnom odboru isplaćuje se u skladu s članom 10. Zakona o plaćama organa upravljanja USK, gdje je navedeno da naknada predsjednika može biti utvrđena najviše do 200 KM, a za članove najviše do 150 KM. Mjesečna naknada se isplaćuje pod uslovom da je u tom mjesecu održana barem jedna sjednica, i to u iznosima od 200 KM predsjedniku i 150 KM članovima Upravnog odbora.

U okviru **nabavke materijala i sitnog inventara** najznačajniji izdaci odnose se na ostale materijalne troškove za potrebe prekvalifikacije u iznosu od 12.340 KM i nabavku kancelarijskog materijala u iznosu od 10.803 KM.

Revizijom uzorkovane dokumentacije izdataka za materijal, sitan inventar i usluge nismo utvrdili nepravilnosti. Međutim, konstatovali smo da Služba nije postupila po datoj preporuci iz 2018. godine u dijelu poduzimanja aktivnosti na refundiranju neopravdano plaćenih telefonskih troškova tadašnjeg direktora.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti s ciljem refundiranja neopravdano plaćenih telefonskih troškova.**

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 6.748.189 KM, što je manje za 2.621.811 KM u odnosu na plan, i posljedica je nerealnog planiranja ove pozicije. Tekući transferi iznose 68,32%, u okviru kojih su najznačajniji transferi pojedincima po osnovu materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih lica (6.619.624 KM). Detaljnije o ovome pisali smo u tački 6. Izvještaja, gdje smo dali i preporuku.

Struktura izvršenja tekućih transfera data je u tabeli:

u KM

Red. Broj	Tekući transfer	Plan za 2021. godinu	Izvršenje 2021. godine	Index (%) 4/3
1	2	3	4	5
I	Transferi za osiguranje materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (1+2+3)	8.970.000	6.619.624	73,80
1.	Novčane naknade nezaposlenim osobama	6.400.000	4.483.295	70,05
2.	Zdravstveno osiguranje nezaposlenih	2.400.000	1.886.572	78,60
3	Penzijsko-invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba	170.000	249.757	146,91
II	Transferi čija realizacija predstavlja provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja	300.000	128.438	42,81
III	Drugi tekući rashodi	100.000	127	0,12
	Ukupno	9.370.000	6.748.189	72,01

Transferi pojedincima po osnovu materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iskazani su u iznosu od 6.619.625 KM i realizuju se u skladu s odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Novčane naknade nezaposlenim osobama iskazane su u iznosu od 4.483.295 KM, što je manje za 1.972.464 KM u odnosu na 2020. godinu. U skladu sa Zakonom, nezaposlena osoba ostvaruje pravo na novčanu naknadu ukoliko u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci s prekidima u posljednjih 18 mjeseci. Visina novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, u posljednja tri mjeseca, prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Novčana naknada se isplaćuje nezaposlenoj osobi na osnovu rješenja Službe, i to: tri mjeseca ako je osoba provela na radu od osam mjeseci do pet godina; šest mjeseci ako je provela na radu od pet do deset godina; devet mjeseci ako je provela na radu od deset do 15 godina; 12 mjeseci ako je provela na radu od 15 do 25 godina; 15 mjeseci ako je provela na radu od 25 do 30 godina; 18 mjeseci ako je provela na radu od 30 do 35 godina i 24 mjeseca ako je provela na radu od 30 do 35 godina.

Doprinosi za zdravstveno osiguranje za nezaposlene osobe iskazani su u iznosu od 1.886.573 KM i isplaćuju se u korist Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja (10,20 %) i Zavoda zdravstvenog osiguranja USK (89,80 %) u skladu s Odlukom o visini stope doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba¹² koju je donijela Skupština USK. Odlukom je propisano da Služba za nezaposlene osobe plaća doprinose za zdravstveno osiguranje po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% od prosječne bruto plaće u FBiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, po prijavljenoj osobi za zdravstveno osiguranje.

Pregled plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje dajemo u tabeli:

Red. broj	Mjesec	Ostvarenje 2020. godine	Broj korisnika 2020. godine	Ostvarenje 2021. godine	Broj korisnika 2021. godine	Index (%) 6/4	Index (%) 5/3
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Januar	160.451	21.640	138.504	19.228	88,85%	86,32%
2.	Februar	165.019	21.543	139.859	19.445	90,26%	84,75%
3	Mart	158.841	21.120	143.206	19.445	92,07%	90,16%
4.	April	151.057	20.531	136.851	19.063	92,85%	90,60%
5.	Maj	157.250	20.336	147.178	20.360	100,12%	93,59%
6.	Juni	156.255	20.460	145.993	20.330	99,36%	93,43%
7.	Juli	155.892	20.648	147.554	20.538	99,47%	94,65%
8.	August	159.174	20.686	152.237	20.998	101,51%	95,64%
9.	Septembar	155.802	20.225	156.483	20.998	103,82%	100,44%
10.	Oktobar	156.214	20.318	152.610	20.988	103,30%	97,69%
11.	Novembar	156.067	20.242	154.502	20.983	103,66%	99,00%
12.	Decembar	154.551	20.242	155.161	20.982	103,66%	100,39%
	Ukupno	1.886.576	247.995	1.770.143	243.364	98,13%	93,83%

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Služba obračunavala i plaćala doprinose za zdravstveno osiguranje za XI/2021. godine u iznosu od 7,73 KM¹³ po nezaposlenoj osobi. Prema zakonskim odredbama, doprinosi za zdravstveno osiguranje plaćaju se samo za nezaposlene osobe koje se u propisanim rokovima javljaju biroima za zapošljavanje. Prema službenim evidencijama, na području USK u novembru 2021. godine plaćeni su doprinosi za zdravstveno osiguranje za 20.242 nezaposlenih osoba.

Imajući u vidu da je, prema službenim evidencijama, na području USK u novembru 2021. godine ukupan broj nezaposlenih osoba bio 32.974 KM, ističemo da čak 12.732 nezaposlenih osoba nije imalo plaćeno zdravstveno osiguranje Službe i mogućnost dobivanja zdravstvene legitimacije. Navedeno je posljedica primjene člana 19. Zakona o zdravstvenom osiguranju i člana 3.b, tačka I) Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, koji propisuju rokove u kojima se nezaposlene osobe moraju prijavljivati nadležnim službama za zapošljavanje nakon prestanka radnog odnosa ili gubljenja statusa učenika ili redovnog studenta i sl., s ciljem ostvarivanja propisanih prava.

Tekući transferi za penzijsko i invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba iskazani su u iznosu od 249.757 KM i realizuju se po osnovu člana 31. Zakona o posredovanju u zapošljavanju, kojim je predviđeno da Služba osigurava sredstva nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine penzijskog staža do sticanja uslova za starosnu penziju, u skladu s propisima o penzijskom i zdravstvenom osiguranju. Prema prezentiranim podacima u periodu I – XII 2021. godine bilo je ukupno 97 korisnika penzijsko-invalidskog osiguranja.

Obavljenom revizijom uzorkovane dokumentacije na osnovu koje je vršena realizacija tekućih transfera po osnovu materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba nisu utvrđene nepravilnosti.

¹² „Sl. novine USK“, br. 04/09

¹³ Prosječna bruto plaća u FBiH: 1.546 KM, od čega 40% iznosi 618,40 KM, a 1,25% od navedenog iznosa je 7,73 KM

Transferi čija realizacija predstavlja provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja iskazani su u iznosu od 128.438 KM, što se odnosi na realizaciju programa „Učešće u zajedničkim projektima“ koje je finansirao Federalni zavod. Program se realizuje svake godine kroz tripartitne sporazume koje služba potpisuje s Federalnim zavodom i poslodavcima koji ostvare pravo na sredstva za sufinansiranje po ovom osnovu. Federalni zavod, u skladu s usvojenim programima sufinansiranja nezaposlenih osoba, vrši odabir poslodavaca koji, shodno odredbama potpisanih sporazuma, Službi dostavljaju propisanu dokumentaciju i dokaze o uplati doprinosa za novozaposlene osobe. Po zaprimljenoj urednoj dokumentaciji Služba uplaćuje sredstva na račun poslodavaca, koja Federalni zavod refundira Službi mjesečno ili kvartalno, zavisno od odredbi potpisanih sporazuma.

Služba ima potpisane tripartitne sporazume o međusobnoj saradnji na realizaciji „Programa zapošljavanja stručnog kadra za djecu sa poteškoćama u razvoju u osnovnom obrazovanju u redovnoj nastavi u FBiH“ s Federalnim zavodom i Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK, koji datiraju iz 2018, 2019. i 2020. godine, te Sporazum s Federalnim zavodom i Univerzitetom u Bihaću o međusobnoj saradnji u realizaciji Programa sufinansiranja zapošljavanja u javnim univerzitetima/sveučilištima u FBiH. Služba je u 2021. godini za realizaciju potpisanih sporazuma doznačila sredstva: Univerzitetu u Bihaću po programu za 2020. godinu (52.800 KM), Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK po programima za 2018. (6.976 KM), 2019. (23.848 KM) i 2020. godinu (44.813 KM).

7.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 20.216 KM, što je manje za 199.784 KM (ili 90,81%) u odnosu na plan, a posljedica je nedovoljno ostvarenih prihoda iz kojih bi se mogli finansirati planirani izdaci na ovoj poziciji. Detaljnije o ovome pisali smo u tački 6. Izvještaja, gdje smo dali i preporuku. Struktura iskazanog iznosa izvršenja izdataka za nabavku stalnih sredstava: nabavka opreme (6.936 KM) i rekonstrukcija i investicijsko održavanje (13.280 KM).

7.1.3 Finansijski rezultat

Služba je je u 2021. godini u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazala prihode i primitke u iznosu od 10.231.193 KM i rashode i izdatke u iznosu od 9.877.297 KM. Finansijski rezultat, odnosno neraspoređeni višak prihoda nad rashodima za 2021. godinu, iskazan je u iznosu od 353.896 KM.

U Odluci o usvajanju Finansijskog izvještaja Službe za 2021. godinu, definisano da se višak prihoda nad rashodima raspoređuje za pokriće deficita iz ranijih godina.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 31.428.075 KM, u okviru kojih su iskazana novčana sredstva (874.236 KM), kratkoročna potraživanja (726.879 KM) i kratkoročna razgraničenja (29.928.124 KM).

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 874.236 KM, od čega se 873.715 KM odnosi na stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima koji se vode u UniCredit banci d.d. i 522 KM stanje u blagajnama (domaća i devizna). Ističemo da je Porezna uprava FBiH, u skladu sa Zakonom o Poreznoj upravi FBiH, u 2016. godini donijela Rješenja o ograničenju prava raspolaganja novčanim sredstvima Službe koja se nalaze na pet otvorenih računa kod UniCredit banke d.d. Mostar i na jednom računu NLB banke d.d. Tuzla. Ova rješenja su posljednji put ažurirana 2018. godine, a ograničenja se ne odnose na plaćanje: svih poreznih obaveza, uplatu doprinosa za plaće i izdataka neophodnih za obavljanja osnovne funkcije djelatnosti za čije plaćanje je odgovoran zakonski zastupnik poreznog obveznika.

Utvdili smo da blokirani račun Službe u NLB banci d.d. Sarajevo nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora, što nije u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH. Uvidom u Ugovor o otvaranju i vođenju ovog računa i karton deponovanih potpisa od 15. 5. 2009. godine konstatovali smo da je račun otvoren za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa i da je tadašnji direktor bio ovlašten za raspolaganje sredstvima s računa. Prema potvrdi NLB banke od 24. 6. 2022. godine, na ovom blokiranom računu evidentiran je dug u iznosu od 19,30 KM. Prema pismenoj izjavi v. d. direktora od 24. 6. 2022. godine, zbog izmjena radnika u ekonomskom odjeljenju Služba nije mogla ustanoviti iz kojih razloga se ovaj račun ne vodi u Glavnoj knjizi, a u međuvremenu je pokrenuta procedura utvrđivanja stvarnog stanja računa i unosa u Glavnu knjigu. Tokom obavljanja revizije nisu prezentirani izvodi o prometu po ovom računu tokom 2021. godine, zbog čega ne možemo potvrditi iskazano stanje, niti imamo saznanja po kojem osnovu se vrši promet preko ovog računa. Zbog toga ne možemo potvrditi efekte na finansijske izvještaje.

Preporuka:

- *u Jedinstveni račun trezora uključiti račun otvoren u ime Službe kod NLB banke, a poslovne promjene koje se na njega odnose evidentirati u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.*

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 726.879 KM, sa sljedećom strukturom: potraživanja od pravnih lica 410 KM, potraživanja od fizičkih lica (142.368 KM), ostala potraživanja (584.102 KM) i kratkoročna razgraničenja (29.826.960 KM).

Potraživanja od fizičkih lica iskazana su u iznosu od 142.368 KM. Evidentiraju se na osnovu rješenja o povratu novčanih naknada koja se donose u slučajevima kada Služba naknadno ustanovi da je u periodu utvrđenog prava na novčanu naknadu došlo do promjene statusa nezaposlenih osoba usljed penzionisanja, zapošljavanja i sl.

Ostala potraživanja iskazana su u iznosu od 584.102 KM, u okviru kojih su najznačajnija potraživanja od kantona (77.451 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (50.000 KM) i ostala potraživanja od pravnih lica (459.159 KM).

Potraživanja od Kantona iskazana su u iznosu od 77.451 KM, a evidentirana su na osnovu ugovora koji je prestao važiti 2016. godine, za zakup sale. U sali, koja se nalazi u podrumskim prostorijama Službe, održavaju se sjednice Skupštine USK. Međutim, Vlada USK nije prihvatila novi Ugovor kojim bi se definisali troškovi njenog korištenja. Napominjemo da režijske i sve druge troškove održavanja sale snosi Služba. **Služba nije Vladi Kantona dostavila Izvod otvorenih stavki (IOS) na 31. 12. 2021. godine kako bi potvrdila navedena potraživanja, niti je poduzimala druge aktivnosti kako bi definisala troškove korištenja predmetne sale.**

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu od 50.000 KM odnose se na potraživanja od preduzeća „Una tekstil“ d.o.o. Bihać. Ovo potraživanje nastalo je u ranijem periodu po osnovu date pozajmice i za njega postoji presuda Kantonalnog suda u Bihaću od 15. 3. 2011. godine u korist Službe. **Prema prezentiranoj pismenoj izjavi odgovorne osobe od 24. 5. 2022. godine, po donesenoj presudi nije pokrenut izvršni postupak jer ovaj pravi subjekt više ne postoji. Krajnji rok za pokretanje izvršnog postupka istekao je 14. 3. 2021. godine (rok zastare deset godina od pravosnažnosti presude).**

Ostala potraživanja od pravnih lica iskazana su u iznosu od 459.159 KM, u okviru kojih se na potraživanja „javni prihodi USK“ odnosi 454.604 KM. Za ova potraživanja nije prezentirana knjigovodstvena dokumentacija, što nije u skladu s članom 12. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a prema usmenim izjavama odgovornih osoba, datira iz 2008. godine. Odredbama člana 12. Zakona o računovodstvu definisano je da knjigovodstvene isprave mogu biti eksterne i interne prirode i da se sastoje za poslovni događaj koji je nastao vezano za poslovanje pravnog lica i ima odraza na promjenu pozicije imovine, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 29.826.960 KM, u okviru kojih se na razgraničene kamate odnosi 11.208.383 KM i na ostala razgraničenja od 18.618.577 KM, što smo detaljnije obrazložili u tački 7.2.3 Izvještaja.

Služba je u ranijim godinama određenom broju fizičkih i pravnih lica doznačila sredstva za poticaj zapošljavanju koja nisu namjenski utrošena. S ciljem povrata sredstava, navedena fizička i pravna lica je tužila, te se donesene i presude u korist Službe, za koje su u toku izvršni postupci u svrhu naplate potraživanja protiv 70 lica u ukupnom iznosu od 104.981 KM. U određenim izvršnim postupcima službene osobe su prezentirale dokaze da se naplata ne može realizovati zbog toga što fizička lica nemaju imovine ili su pravna lica prestala poslovati. Potraživanja po osnovu sudskih izvršnih postupaka za poticaj zapošljavanju u iznosu od 104.981 KM nisu evidentirana u Glavnoj knjizi, što nije u skladu s članom 18. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 38. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor. Vezano za neusaglašenost pomoćnih i knjigovodstvenih evidencija potraživanja ističemo da Služba nije u potpunosti implementirala datu preporuku Ureda za reviziju institucija u FBiH nakon obavljene revizije za 2018. i prethodne revizije za 2021. godinu. Nije poduzimala aktivnosti radi otpisa potraživanja za čiju naplatu su iscrpljene sve zakonom propisane radnje, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH. To za posljedicu ima da potraživanja nisu istinito i fer prikazana u godišnjim finansijskim izvještajima Službe za 2021. godinu u iznosu od najmanje od 477.074 KM.¹⁴ Menadžment i Upravni odbor nisu poduzimali adekvatne mjere na konačnom rješavanju ovih potraživanja.

Preporuke:

- *evidentirati sva potraživanja po osnovu sudskih postupaka za povrat poticajnih sredstava, te izvršiti usklađivanje pomoćnih i knjigovodstvenih evidencija potraživanja;*
- *potrebno je da menadžment i Upravni odbor poduzmu adekvatne aktivnosti s ciljem usaglašavanja, naplate i eventualnog otpisa potraživanja, u skladu s članom 46. stav 2. i 3. Zakona o budžetima u FBiH.*

7.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 4.213.560 KM, u okviru kojih se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava odnosi 3.629.458 KM (dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu od 3.600.581 KM) i vrijednost dugoročnih plasmana 584.102 KM. U okviru dugoročnih plasmana, na plasmane po osnovu pozajmljivanja kantonu odnosi se 495.864 KM, na pozajmljivanja pojedincima 66.208 KM i na ostala domaća pozajmljivanja 22.030 KM.

Neotpisana vrijednost stalnih sredstava na 31. 12. 2021. godine u Glavnoj knjizi Službe iskazana je u iznosu od 3.629.458 KM (nabavna 14.050.805 KM, ispravka 10.421.347 KM), a u pomoćnoj knjizi stalnih sredstava u iznosu od 3.550.000 KM (nabavna 13.863.732 KM, ispravka 10.313.733 KM), pa neusaglašeno stanje stalnih sredstava iznosi 79.458 KM. Prema prezentiranom, ovo neslaganje je konstatovano još 2013. godine prilikom prelaska na trezorsko poslovanje.

Služba je 2011. godine, putem tužbe za sticanje prava vlasništva na nekretnini u kojoj je smješten Biro rada Bosanska Krupa, protiv tužene INA industrija nafte Zagreb tražila priznavanje prava vlasništva na predmetnoj nekretnini kako bi je na svoje ime upisala u zemljišne knjige. Vrhovni sud FBiH je 18. 3. 2019. donio Presudu kojom je odbio izjavljenu reviziju Službe na drugostepenu presudu Kantonalnog suda u Bihaću, a kojom je u suštini potvrđena ranija prvostepena presuda na štetu Službe. Iako je Vrhovni sud FBiH presudio da Služba nema pravo vlasništva nad poslovnim prostorom u Bosanskoj Krupi, ovaj prostor i dalje se vodi na građevinama u Glavnoj knjizi trezora, sadašnje vrijednosti od 253.666 KM (nabavna vrijednost 465.561 KM, ispravka vrijednosti 211.895 KM).

Ne možemo potvrditi iskazanu knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava Službe u iznosu od 253.666 KM. Također, neto sadašnja vrijednost stalnih sredstava nije usaglašena s izvorima stalnih sredstava za 28.878 KM, a stanje stalnih sredstava iskazano u Glavnoj knjizi nije usaglašeno s iskazanim stanjem u pomoćnoj knjizi stalnih sredstava za 79.458 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

¹⁴ Nemogućnost potvrđivanja potraživanja u iznosu od najmanje 477.074 KM = nenaplativa i zastarjela potraživanja 582.055 KM (potraživanja od Kantona 77.451 KM + potraživanja od Una tekstil d.o.o Bihać 50.000 KM + potraživanja „javnih prihoda USK“ 454.604 KM) – neknjižena potraživanja 104.981 KM.

Preporuke:

- **usaglasiti iskazano stanje stalnih sredstava u Glavnoj knjizi i pomoćnoj knjizi stalnih sredstava, s ciljem istinite i fer prezentacije stalnih sredstava u finansijskim izvještajima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji;**
- **izvršiti usaglašavanje stanja sredstava s izvorima stalnih sredstava, kako je propisano odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 584.102 KM, u okviru kojih se na plasmane po osnovu pozajmljivanja kantonu odnosi 495.864 KM, na pozajmljivanja pojedincima 66.208 KM i na ostala domaća pozajmljivanja 22.030 KM. Ova stanja su nepromijenjena u odnosu na iskazana stanja 2018. godine, kada smo posljednji put radili reviziju Službe.

Pozajmljivanje Kantonu iskazano je u iznosu od 495.864 KM, a odnosi se na pozajmicu Službe datu Vladi USK koja datira iz 2008. godine, koja je nastala s ciljem izmirenja zaostalih naknada demobilisanim borcima, u skladu s tadašnjim Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica.¹⁵ Prema navodima iz dopisa Službe prema resornom Kantonalnom ministarstvu rada i socijalne politike, od 13. 10. 2015. godine, i prema drugoj prezentiranoj dokumentaciji, Služba je na osnovu privremene saglasnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje preusmjerila namjenski doznačena sredstva za poticaj zapošljavanju na račun za isplatu naknada demobiliziranim borcima, sa kojeg je izvršeno plaćanje zaostalih naknada, na osnovu usmenog naloga direktora, bez valjanog pratećeg knjigovodstvenog dokumenta. Na ovakav način sa namjenskog računa za poticaj zapošljavanju na račun demobilisanih boraca ukupno je preneseno 765.866 KM, uz dogovor da će se između Službe, Vlade USK i Kantonalnog ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike potpisati protokol o načinu i rokovima za vraćanje pozajmice. U evidenciji Službe postoji nekoliko verzija protokola, ali njegovo potpisivanje do danas nije dovedeno do kraja i nije ga ovjerala Vlada USK. Federalni zavod za zapošljavanje je 26. 1. 2009. godine stavio van snage svoju raniju suglasnost za privremeno preusmjeravanje sredstava, od 7. 3. 2008. godine. Vlada USK, odnosno Kantonalno ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike, na ime pozajmice je 28. 1. 2015. godine na račun Službe uplatila iznos od 270.000 KM i on je ponovo usmjeren na račun demobilisanih boraca, a preostali iznos pozajmice od 495.866 KM nije vraćen, te se knjigovodstveno prenosi iz godine u godinu. S obzirom na to da ove transakcije nisu praćene adekvatnom knjigovodstvenom dokumentacijom i odlukama, direktor Službe se 2015. godine obraćao resornom ministarstvu i Vladi USK u svrhu zakonitog rješavanja navedenog pitanja. Međutim, stanje je ostalo nepromijenjeno. **Služba nije sačinila i Vladi Kantona dostavila Izvod otvorenih stavki (IOS) na 31. 12. 2021. godine. S obzirom na sve navedeno, ne može se potvrditi iskazani plasman sredstava Vladi USK u iznosu od 495.864 KM.**

Pozajmljivanje pojedincima iskazano je u iznosu od 66.208 KM, a odnosi se na potraživanja od fizičkih lica za podsticaje zapošljavanju, po osnovu plasiranih 14 komisionih kredita u periodu 2012-2014. godine, putem poslovnih banaka. Navedeni plasmani predstavljaju sumnjiva i sporna potraživanja, iako u knjigovodstvu tako nisu evidentirani. Od 14 spornih plasmana, tri tužbe su prekinute zbog smrti dužnika ili nepostojanja adrese, za dvije nisu donesene presude, a za ostale imaju sudske presude u korist Službe i pokrenuti su postupci izvršenja. **U 2021. godini je bila jedna uplata duga u iznosu od 1.398 KM koja nije adekvatno rasknjižena u knjigovodstvenoj evidenciji. Konstatovali smo i pojedinačne slučajeve neusaglašenosti knjigovodstvene s pomoćnim evidencijama, ali oni nemaju značajnost.**

Ostala domaća pozajmljivanja iskazana su u iznosu od 22.030 KM, a odnose se potraživanja od pravnih lica za podsticaje zapošljavanju, po osnovu ranije plasiranih komisionih kredita, a u okviru njih se na potraživanje od preduzeća „Vrganj promet“ d.o.o. Velika Kladaša odnosi 1.483 KM i na „Bosnafungh“ d.o.o. Velika Kladaša 19.936 KM. **Nije prezentirana dokumentacija da je Služba utužila navedene dužnike zbog neplaćanja ugovorenih obaveza u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.**

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 61/06 i 27/08

Služba nije u svim slučajevima postupila u skladu s tačkom 38. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor i, po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja po potpisanim sporazumima i sudskim nagodbama, u roku od šest mjeseci poduzela sve propisane radnje za naplatu svakog pojedinačnog potraživanja („Vrganj promet“ d.o.o. 1.483 KM i „Bosnafungh“ d.o.o. 19.936 KM) te izvršila preknjiženje tih potraživanja na sumnjiva i sporna. Također, za nenaplativa potraživanja nije poduzimala aktivnosti prema nadležnim organima s ciljem donošenja relevantnih odluka o otpisu, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazani iznos dugoročnih potraživanja po osnovu izvršenih plasmana u iznosu od najmanje od 517.284 KM, od čega je 495.864 KM nastalo 2008. godine radi izmirenja zaostalih naknada demobilisanim borcima i 21.420 KM po osnovu plasiranih komisionih kredita za podsticaj zapošljavanju. Služba nije poduzimala aktivnosti na usaglašavanju ovih potraživanja u skladu s članom 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuke:

- *izvršiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na pozajmicu Vladi USK u iznosu od 495.864 KM, te u skladu s konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti, shodno zakonskim propisima;*
- *po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja poduzeti sve zakonske mjere za naplatu i u roku od šest mjeseci izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, te u slučaju njihove nenaplativosti pokrenuti aktivnosti otpisa, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike.*

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 31.405.719 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 30.402.045 KM i na kratkoročna razgraničenja 1.003.674 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze iskazane su u iznosu od 30.402.045 KM, od čega se na neizmirene obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba odnosi 30.183.956 KM i na obaveze prema dobavljačima 170.312 KM. Od ukupnog iznosa iskazanih dobavljača, za 11.380 KM su primljeni IOS-i od kojih je 76,40% potvrđeno. Struktura obaveza za zdravstveno osiguranje je: evidentirane obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba po Rješenju Porezne uprave (29.826.960 KM) i ostale obaveze po ovom osnovu (356.996 KM).

Obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz ranijeg perioda po Rješenju Porezne uprave iskazane su u iznosu od 29.826.960 KM, a odnose se na knjiženu glavnica neizmirenih obaveza (18.618.577 KM) i proknjižene obračunate zatezne kamate po ovom osnovu (11.208.383 KM). Rješenjem Porezne uprave od 15. 11. 2005. godine naloženo je Službi da uplati dug od 26.502.896 KM na ime utvrđenih obaveza po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u periodu od 1. 1. 2002. do 30. 9. 2005. godine kada su bile na snazi stope doprinosa od 13% i 3%. Služba nije uredno izmirivala navedene obaveze, te se stanje duga po ovom osnovu povećavalo, kao i po osnovu kasnije obračunatih zateznih kamata. U Izvještaju Radne grupe koja je bila zadužena za davanje prijedloga za rješavanje ovih obaveza navodi se da je Služba iskoristila sve moguće mehanizme ulaganja redovnih i vanrednih pravnih lijekova, ali su oni u zakonom propisanoj proceduri odbijeni. Porezna uprava je aktom od 13. 11. 2007. naložila Službi uplatu obaveza, koje u tom trenutku, primjenom dospjele obračunate kamate, iznose ukupno 27.782.945 KM. Rješenjem Porezne uprave od 22. 11. 2007. godine pokrenut je postupak prinudne naplate protiv Službe, uz uračunate troškove prinudne naplate u ukupnom iznosu od 29.172.092 KM. Rješenjem Porezne uprave od 31. 8. 2008. radi naplate javnih prihoda od 29.172.092 KM na nekretnine Službe je stavljena hipoteka.

Na Inicijativu Službe, Skupština USK je donijela dvije odluke kojima bio se riješio stari dug: Odluku kojom se rješavanje duga Službe prema Zavodu zdravstvenog osiguranja USK-a proglašava javnim interesom i Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje neosiguranih lica (27. 11. 2017. godine) kojom se stope od 13% i 3%, važeće u periodu 2002–2005. godine, zamjenjuju stopom od 2,85%.

Porezna uprava FBiH, Kantonalni porezni ured Bihac, Odsjek za prinudnu naplatu je 19. 6. 2019. godine pozvao Sluzbu da u roku od 30 dana izvrši uplatu duga po osnovu javnih prihoda ili da u istom roku podnese molbu za placanje duga u ratama. Sluzba je 25. 6. 2019. godine o ovome informisala Federalni zavod za zaposljanje, i obavijestila ga da nije u stanju platiti dug, te da je to moguće samo uz pomoć Federalnog zavoda. Također, isto obavještenje poslala je Federalnom ministarstvu finansija, Skupštini i Vladi USK, Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike USK, na koje nije dobila zvaničan odgovor.

Sluzba je i u 2021. godini u više navrata podnosila razne Inicijative prema Vladi USK, Ministarstvu zdravstva, socijalne politike i rada USK, Federalnom zavodu za zaposljanje Sarajevo, Federalnom ministarstvu finansija i Poreznoj upravi FBiH, kojima je nudila tri različita pravna modela za rješavanje ovog poreznog duga. Prvi model je predviđao vanredno ukidanje ranije donesenog rješenja Porezne uprave FBiH, kao i da Porezna uprava uradi ponovni uvid. Međutim, Federalno ministarstvo finansija je, kao drugostepeni organ, 6. 8. 2021. godine odgovorilo da nema osnova za vanredno ukidanje njihovog rješenja i osporavaju Odluke Skupštine USK. Drugim modelom je zastupana inicijativa da se donese poseban zakon na federalnom nivou na osnovu kojeg bi se dug poreznih obveznika za utvrđene neplaćene i izvršne obaveze po osnovu zdravstvenog osiguranja starije od deset godina otpisale i reprogramirale pod određenim uslovima, a trećim modelom da se izvrše izmjene i dopune Zakona o Poreznoj upravi FBiH kojim bi se utvrdili duži rokovi za otplatu poreznog duga od postojećih. Pored toga, predstavnici Službe su 6. 10. 2021. godine održali tematski sastanak sa direktorom Porezne uprave FBiH na kojem su pokušali iznaći rješenje za izmirenje ovog duga. Evidentno je da nijedna inicijativa Službe nije urodila plodom, a ukupan dug nastavio se uvećavati po osnovu obračunatih zateznih kamata.

Prema Informaciji Porezne uprave FBiH od 7. 2. 2022. godine koju je prezentirala Sluzba, ukupan dug Službe po osnovu neuplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba na 31. 12. 2021. godine iznosi 67.615.730 KM, od čega se na glavnici i troškove prinudne naplate odnosi 20.007.724 KM i zatezne kamate 47.608.006 KM. Sluzba je prilikom obavljanja konačne revizije prezentirala dokaz da je u vanbilansnoj evidenciji 23. 5. 2022. godine knjižila iznos od 38.443.638 KM obračunatih zateznih kamata. **Iskazane obaveze u knjigovodstvu nisu usklađene sa Informacijom Porezne uprave FBiH na 31. 12. 2021. godine za 37.788.770 KM, zbog čega ne možemo potvrditi knjigovodstveno iskazani iznos obaveza po navedenom osnovu.**

Kratkoročna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.003.674 KM, u okviru kojih se na razgraničene prihode za namjenska sredstva Federalnog zavoda za zaposljanje odnosi 783.891 KM. Prema usmenoj izjavi odgovorne osobe, navedeni iznos namjenskih sredstava doznačenih za realizaciju poticaja zaposljanju utrošen je za isplate naknada demobiliziranim borcima 2008. godine, što ne možemo potvrditi s obzirom na to da nije prezentirana adekvatna dokumentacija. Detaljnije o navedenom obrazložili smo u tački 7.2.2. Izveštaja. Ostatak iskazanih razgraničenih ostalih prihoda u iznosu od 219.783 KM odnosi se na neizmirene obaveze po rješenjima o povratu novčanih naknada nezaposlenim osobama (detaljnije pojašnjeno u tački 7.2.1 Izveštaja) i na ostala neutrošena namjenska sredstva.

Preporuka:

- **izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem duga po osnovu neizmirenih obaveza za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz Informacije Porezne uprave FBiH na 31. 12. 2021. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Direktor je 1. 12. 2021. godine donio Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza, kojom su imenovane pojedinačne i Centralna popisna komisija za obavljanje popisa. Utvrđeni rok za sačinjavanje i predaju Elaborata o popisu direktoru je 6. 2. 2022. godine.

Elaborat o popisu sa stanjem na 31. 12. 2021. godine sačinjen je u martu 2022. godine, što znači da nije ispoštovan propisani rok utvrđen Odlukom direktora i članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Prema usmenom obrazloženju predsjednice Centralne popisne komisije, utvrđeni rok nisu mogli ispoštovati zbog složene strukture određenih pozicija bilansa koje su zahtijevale sistematičan pristup i davanje odgovarajućih prijedloga za njihovo otklanjanje.

Upravni odbor je 4. 3. 2022. razmatrao i usvojio Elaborat o popisu imovine i izvora sredstava na 31. 12. 2021. godine. Odlukom o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava Službe za 2021. godinu u potpunosti je usvojen prijedlog popisne komisije u kojem su pojedinačno konstatovane neusaglašenosti po pozicijama bilansa, mjere i aktivnosti koje treba provesti, kao i izvršioci i rokovi za provođenje utvrđenih mjera i aktivnosti.

Uvidom u Elaborat, Izveštaje popisnih komisija i odluku o usvajanju Elaborata o popisu, popisna komisija je, između ostalog, utvrdila i/ili predložila:

- međusobnu neusaglašenost knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava u Glavnoj knjizi i pomoćnoj evidenciji stalnih sredstava za 79.459 KM;
- neusaglašenost stanja stalnih sredstava na poziciji „zgrade“ za knjigovodstvenu vrijednost zgrade biroa rada u Bosanskoj Krupi s obzirom na to da je Služba izgubila u pokrenutom sudskom postupku koji se vodio radi utvrđivanja prava vlasništva;
- izvršen je popis tuđih stalnih sredstava datih na korištenje Službi, a u vlasništvu su Federalnog zavoda za zapošljavanje i UNDP-a. Za ova stalna sredstva je konstatovano da nisu evidentirana u Glavnoj knjizi na 31. 12. 2021. godine;
- nenaplaćena i neutužena potraživanja u iznosu od 495.864 KM koja se vode na kontu 021114 – pozajmljivanja kantonima za koja su predložili otpis;
- nenaplaćena potraživanja po osnovu plasiranih kredita u ranijem periodu putem komisiona u iznosu od 66.208 KM, za koja su, s obzirom na to da su utužena, predložili preknjižavanje na sumnjiva i sporna potraživanja i eventualni otpis po procjeni njihove naplativosti od nadležnog Odjeljenja za opće i pravne poslove;
- nenaplaćena potraživanja u iznosu od 21.420 KM od preduzeća „Bosnafungh“ i „Vrganj promet“, za koja su dali prijedlog da se preknjiže na sumnjiva i sporna potraživanja jer su istekli svi redovni rokovi za njihovu naplatu, kao i da se utuže dužnici.
- za sumnjivo i sporno potraživanje u iznosu od 50.000 KM od preduzeća „Triko Una“ Bihać predložili pokretanje izvršnog postupka za njegovu naplatu;
- prema Uvjeranju Porezne uprave FBiH o iznosu ukupnog duga za neuplaćene doprinose za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba na 31. 12. 2021. godine, po ranije izdatom Rješenju o prinudnoj naplati, predloženo je knjiženje preostalog iznosa zakonske zatezne kamate u knjigovodstvene evidencije.

Ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava, novčanih sredstava, kratkoročnih potraživanja, dugoročnih potraživanja po osnovu plasmana i obaveza za doprinose za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, što smo detaljno obrazložili pod tačkama 7.2.1, 7.2.2 i 7.2.3 Izveštaja. Navedeno smo najvećim dijelom konstatovali i u reviziji za 2018. godinu, kada smo dali odgovarajuće preporuke, po kojima uglavnom nije postupljeno.

Utvdili smo da godišnji popis imovine i obaveza za 2021. godinu nije završen u propisanom roku i da Upravni odbor nije na vrijeme donio Odluku o usvajanju Elaborata o izvršenom popisu (do 15. 2.), tako da prije sačinjavanja završnog računa nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza utvrđenih popisom, što nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- ***blagovremeno vršiti godišnji popis imovine i obaveza, te usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i provesti potrebna knjigovodstvena evidentiranja za utvrđene razlike u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 10.229.795 KM, te ukupne novčane isplate u iznosu od 9.877.297 KM. Neto novčani primici iskazani su u iznosu od 352.498 KM. Iskazani iznos gotovine na početku i na kraju godine ne odgovara iznosu gotovine na transakcijskim računima i u blagajni, kao ni iskazanom stanju u Bilansu stanja (saldo gotovine na kraju godine manje je iskazan za 570.975 KM, dok je saldo gotovine na početku godine više iskazan za 177.748 KM). **Shodno navedenom, Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- **izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U skladu s potpisanim Sporazumom o sufinansiranju između Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) i Ministarstva privrede Unsko-sanskog kantona od 13. 11. 2020. godine, u sklopu realizacije Projekta općinskog okolišnog i ekonomskog upravljanja (u daljem tekstu: projekat) izvršeno je proširenje kapaciteta i opremanje Centra za obuku koji djeluje u okviru Službe. Služba je na 31. 12. 2021. godine izvršila naturalni popis dobivene opreme kroz ovaj Projekat, kao i stalnih sredstava (opreme) dobivene na korištenje od Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Prema prezentiranom, pokrenute su aktivnosti na donošenju potrebnih odluka o prenosu vlasništva opreme na Službu, što je završeno donošenjem Odluke Vlade Kantona o prenosu prava korištenja stalnih sredstava sa Ministarstva privrede na Službu od 28. 4. 2022. godine sadašnje vrijednosti od 214.489 KM. **Dobivena oprema na korištenje kroz projekat UNDP-a i od Federalnog zavoda za zapošljavanje na 31. 12. 2021. godine nije bila iskazana u vanbilansnoj evidenciji, što nije u skladu s članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH¹⁶ kojim je utvrđeno da glavna knjiga vanbilansnih evidencija obuhvata određene poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju uticaja na promjene u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine, budućih potencijalnih obaveza i potraživanja, kontrole pojedinih poslovnih poduhvata i informisanja. Dobivenu opremu na korištenje Služba je evidentirala u vanbilansnoj evidenciji u 2022. godini.**

9. JAVNE NABAVKE

Statutom Službe utvrđeno je da direktor, uz saglasnost Upravnog odbora, donosi Plan javnih nabavki. Plan javnih nabavki Službe donesen je 14. 10. 2020. godine, kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 542.004 KM¹⁷ putem osam konkurentskih zahtjeva za dostavljanje ponuda (226.438 KM), 28 direktnih sporazuma (151.566 KM), tri pregovaračka postupka (140.000 KM) i jednog postupka za usluge najma poslovnih prostora (24.000 M).

Izmjene i dopune Plana donesene su 29. 12. 2020. godine i 26. 8. 2021. godine, pa je u konačnici iznosio ukupno 492.004 KM, kojim je planirano sedam konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (181.268 KM), 28 direktnih sporazuma (146.736 KM), tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja (140.000 KM) i jedan postupak za usluge najma poslovnih prostora (24.000 KM).

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

¹⁷ Sve vrijednosti iskazane su sa PDV-om.

Ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 124.805 KM, i to: jedan ugovor putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci (18.018 KM), šest ugovora putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponude (54.314 KM) i 46 ugovora putem direktnih sporazuma: (52.473 KM). Obavljenom revizijom i prema izjavi odgovorne osobe razlog manjeg izvršenja nabavki u odnosu na plan je nedovoljno ostvarenje prihoda, tako da Služba nije mogla realizovati najveći dio planiranih nabavki. Detaljnije o ovome već smo obrazložili u tački 6. Izvještaja, gdje smo dali i odgovarajuću preporuku.

Revidirali smo provedene postupke ukupne vrijednosti u iznosu od 53.955 KM ili 43,23%, od čega jedan pregovarački postupak (usluge tehničke i funkcionalne podrške za informacijski sistem finansijskog upravljanja ISFU za podršku trezorskom poslovanju u vanbudžetskim fondovima), dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda (nabavka plinova i adaptacija zgrade Centra za stručno osposobljavanje i edukaciju) i dva direktna sporazuma (čišćenje i higijensko održavanje i nabavka pogonskog goriva za motorna vozila Službe). Revizijom ovih postupaka nabavki nismo konstatovali nepravilnosti.

10. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim evidencijama, protiv Službe je na 31. 12. 2021. godine bilo pokrenuto 18 tužbenih zahtjeva ukupne vrijednosti 110.520 KM, od čega je 16 tužbi iz radnog odnosa i zbog osporavanja Pravilnika o radu, jedna tužba zbog klevete i jedna tužba zbog duga prema dobavljaču.

U okviru navedenih tužbi značajnim smatramo istaći da je u januaru 2017. godine uhapšeno 13 osoba, među kojima je bilo 11 zaposlenika Službe. Rješenjem Kantonalnog suda u Bihaću od 24. 1. 2017. godine, za tri zaposlenika Službe, među kojima su se nalazili v. d. direktora i prijašnji direktor, bila je određena mjera pritvora. Osumnjičenima se stavlja na teret izvršenje krivičnog djela – zloupotreba položaja ili ovlaštenja i krivotvorenja službene isprave iz članova 383. i 389. Krivičnog zakona FBiH. Zbog primjene spornog člana 74. Pravilnika o radu, koji je bio na snazi u periodu od 7. 9. 2017. godine do 3. 7. 2018. godine (sa prekidima u vrijeme važenja sudske mjere osiguranja), za 11 zaposlenika Službe bila su na snazi Rješenja o udaljavanju sa rada (suspenziji), izdata 23. 10. 2017. godine, tako da im je i plaća umanjivana po navedenom osnovu u tri mjeseca 2017. godine 20% i u četiri mjeseca 2018. godine 50%.¹⁸ Pored toga, suspendovanim zaposlenicima su i naknade za prevoz s posla i na posao, topli obrok i regres za godišnji odmor obračunate i isplaćene u manjim iznosima. Sindikalna organizacija tužila je Službu radi oglašavanja nezakonitim spornog člana 74. Pravilnika o radu (promijenjen 2018. godine), suspendovani zaposlenici su tužili radi poništenja rješenja o udaljavanju sa rada i naknade materijalne štete, a pitanje razlike plaća i naknada je ostalo neriješeno do donošenja pravosnažnih presuda nadležnih sudova po njihovim tužbama. Postupci po tužbi Sindikalne organizacije i tužbi radnika koji su određeno vrijeme bili pod suspenzijom još uvijek nisu završeni, ali predstavljaju potencijalne obaveze za naredni period.

Tužbe koje se vode protiv Službe nisu iskazane u okviru vanbilansne evidencije, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH kojim je utvrđeno da se na vanbilansnoj evidenciji evidentiraju poslovni događaji koji nemaju direktnog utjecaja na sredstva i izvore sredstava, ali otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti.

Prema prezentiranim pomoćnim evidencijama, na 31. 12. 2021. godine Služba je po osnovu izdatih rješenja o povratu novčanih naknada u ukupnom iznosu od 142.368 KM protiv 99 fizičkih lica pokrenula izvršne postupke za naplatu potraživanja po donesenim presudama u korist Službe ili je potpisala sporazume o izmirenju duga u ratama. Pored toga, nakon dobivenih presuda u korist Službe pokrenuti su izvršni postupci radi naplate potraživanja u iznosu od 116.208 KM po osnovu ranije plasiranih komisionih kredita.

¹⁸ U periodu od 23. 10. do 21. 12. 2017. godine i od 9. 4. do 1. 8. 2018. godine

Utvdili smo da za dio evidentiranih potraživanja po ranije plasiranim komisionim kreditima na ime tri prava lica u iznosu od 22.030 KM, iako su trebali, nisu pokrenuti sudski postupci s ciljem njihove naplate. Isto tako, iako su po ranije doznačenim poticajnim sredstvima za zapošljavanje protiv 70 pravnih lica pokrenute tužbe za povrat sredstava u ukupnom iznosu od 104.981 KM, za njih još uvijek nije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje. Za ove konstatovane nalaze dali smo preporuke u tački 7.2.1 Izvještaja.

Preporuka:

- *izvršiti procjenu potencijalnih obaveza po osnovu podnesenih tužbi i u skladu s važećim propisima izvršiti evidentiranje u okviru vanbilansne evidencije.*

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Služba je 27. 7. 2022. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru su data obrazloženja koja se odnose na nalaze i date kvalifikacije koje su osnova za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima (kratkoročna potraživanja, stalna sredstva, dugoročna potraživanja po osnovu izvršenih plasmana i obaveze po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba) i izražavanje mišljenja o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima (transakcijski račun koji nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora i godišnji popis imovine i obaveza).

U obrazloženjima koja se odnose na kvalifikacije u Osnovi za negativno mišljenje o finansijskim izvještajima Služba je po svakoj kvalifikaciji dala komentar i iznijela generalni stav da navedene kvalifikacije nisu trebale biti osnov za davanje negativnog mišljenja za 2021. godinu, s obzirom na to da su bile osnov za davanje negativnog mišljenja za 2018. godinu, bez obzira na to što utvrđene nepravilnosti nisu otklonjene.

Komentare nismo prihvatili s obzirom na to da nisu data adekvatna obrazloženja, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju. S tim u vezi dajemo sljedeća pojašnjenja:

- U vezi kvalifikacije koja se odnosi na nemogućnost potvrđivanja iskazanih kratkoročnih potraživanja u iznosu od 477.074 KM, dat je komentar da su poduzimane aktivnosti kojima je ostvaren napredak budući da je iznos neevidentiranih potraživanja značajno manji u odnosu na 2018. godinu. Imajući u vidu da nisu prezentirani novi dokazi, odredbe zakonskih propisa koje smo naveli kao kriterije za davanje mišljenja i da smo obavljenom revizijom već analizirali aktivnosti koje je Služba poduzimala na rješavanju konstatovanih nepravilnosti u vezi kratkoročnih potraživanja, što je već navedeno u revizorskom izvještaju, nismo prihvatili data obrazloženja, zbog čega nije došlo do izmjene nalaza u Izvještaju;
- U komentaru je dato i obrazloženje u vezi sa nemogućnosti potvrđivanja iskazanog iznosa dugoročnih potraživanja po osnovu izvršenih plasmana u iznosu od 517.284 KM. Navedeno je da je značajan iznos ovih potraživanja (495.864 KM) nastao po osnovu isplaćenih novčanih naknada demobiliziranim borcima 2008. godine, kao i da je tadašnji menadžment Službe sa Vladom Kantona pokušao ishoditi potpisivanje Sporazuma o naplati ovih potraživanja iz Budžeta Kantona. Dalje se navodi da su se Vlada Kantona, tadašnji premijer i nadležni ministar zdravstva, rada i socijalne politike oglašili na potpisivanje predloženog Sporazuma, a da za otpis ovog potraživanja nijedan prethodni rukovodilac Službe nije bio spreman preuzeti odgovornost. Služba je navela da će nastojati riješiti ovo potraživanje u toku 2022. godine. S obzirom na to da nisu prezentirani nove činjenice i dokazi, dato obrazloženje nije imalo uticaja na nalaze u Izvještaju;
- Vezano za nemogućnost potvrđivanja iskazanog stanja stalnih sredstava za iznos od 253.666 KM, kao i neusaglašenost Glavne knjige i pomoćne knjige stalnih sredstava, Služba u dostavljenom komentaru nije osporavala iznesene nalaze, već je dala obrazloženje zbog čega

i kako su nastale ove nepravilnosti, što je već navedeno u revizorskom Izvještaju. S obzirom na to da nisu prezentirani novi dokazi, dato obrazloženje nije imalo uticaja na nalaze u Izvještaju;

- U komentaru je dato obrazloženje u vezi sa doprinosima za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, koje su u Glavnoj knjizi manje iskazane za 37.788.770 KM, da se svake godine od Porezne uprave FBiH dobijaju novi izvještaj o visini obaveza po ovom osnovu i da se ove obaveze uvećavaju za iznos obračunatih zatezних kamata. Ističu da su u 2022. godini dio duga u iznosu od 38.443.638 KM knjižili na vanbilansnoj evidenciji i da će navedeno nastaviti u narednom periodu. Imajući u vidu da nisu osporeni nalazi revizije, kao i da je dio obaveza evidentiran u vanbilansnoj umjesto u bilansnoj evidenciji, dato obrazloženje nismo prihvatili.

U obrazloženjima koja se odnose na kvalifikacije u Osnovi za mišljenje s rezervom o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima, dato je detaljno pojašnjenje zbog čega transakcijski račun otvoren u NLB banci d.d. Sarajevo nije knjižen u Glavnoj knjizi trezora, smatrajući da nije značajno uticao na finansijsku poziciju bilansa stanja jer se nalazi u blokadi od Porezne uprave FBiH, te da isto možda ne bi trebalo negativno uticati na ocjenu revizije usklađenosti. Također su detaljno obrazloženi razlozi zbog kojih popis nije bio završen na vrijeme iznoseći konstataciju da je osnovni problem popisne komisije bio taj što u fazi priprema za popis nisu bila završena sva knjiženja i da do 31. 12. 2021. godine nisu bili završeni zadaci koji su već ranije bili naloženi Odlukom Upravnog odbora o usvajanju Elaborata o popisu iz prethodne 2020. godine. Imajući u vidu da smo ove informacije već imali na raspolaganju prilikom sačinjavanja Izvještaja i da nije prezentiran dodatni dokazni materijal koji bi uticao na izmjene nalaza u Izvještaju, komentare nismo prihvatili.

Osim obrazloženja po datim kvalifikacijama, u komentaru je navedeno da je Služba u potpunosti saglasna sa svim preporukama, te da je menadžment opredijeljen da ih realizira, jer se većina datih preporuka preklapa sa sadržajem i zadacima iz Odluke o usvajanju Elaborata o popisu za 2021. godinu. Također, navedeno je da su već poduzete aktivnosti na realizovanju preporuke koja se odnosi na uspostavu Jedinice za internu reviziju, budući da je novim Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta, koji je stupio na snagu 1. 8. 2022. godine, uspostavljena Jedinica za internu reviziju.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku
reviziju zavoda, fondova i agencija

Marijana Milićević

Tim za reviziju

Nasiha Biberović – voditeljica tima

Belma Đulić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu					
Naziv pravnog lica: Javna ustanova Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona Bihać					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	13.832.407	10.229.795	11.513.803	-3.602.612	74,0%
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	8.059.032	8.486.897	7.975.600	427.865	105,3%
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0,0%
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0,0%
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0,0%
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0,0%
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	8.059.032	8.486.897	7.975.600	427.865	105,3%
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0,0%
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0,0%
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0,0%
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0,0%
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0,0%
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0,0%
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	127.805	127.025	129.031	-780	99,4%
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	148	115	86	-33	77,7%
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0,0%
Ostali prihodi od imovine	148	115	85	-33	77,7%
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0%
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0%
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	1	1	1	0,0%
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0,0%
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0,0%
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	120.263	126.910	116.602	6.647	105,5%
Administrativne takse	0	0	0	0	
Sudske takse	0	0	0	0	0,0%
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0,0%
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0,0%
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0,0%
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	61.800	25.130	18.020	-36.670	40,7%
Neplanirane uplate – prihodi	58.463	101.780	98.582	43.317	174,1%
Novčane kazne	7.394	0	12.343	-7.394	0,0%
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0,0%
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	5.645.570	1.615.873	3.409.172	-4.029.697	28,6%
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0,0%
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	5.645.570	1.615.873	3.409.172	-4.029.697	28,6%
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0,0%
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0,0%
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0,0%
16. Donacije	0	0	0	0	0,0%

	II RASHODI (od 1 do 7)	13.612.407	9.857.081	11.800.370	-3.755.326	72,4%
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.107.537	2.640.799	2.575.175	-466.738	85,0%
	Bruto plaće i naknade plaća	2.728.841	2.390.015	2.345.184	-338.826	87,6%
	Naknade troškova zaposlenih	378.696	250.784	229.991	-127.912	66,2%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	309.295	264.014	259.631	-45.281	85,4%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	661.838	204.080	210.532	-457.758	30,8%
	Putni troškovi	33.000	7.379	6.159	-25.621	22,4%
	Izdaci za energiju	87.000	50.901	52.785	-36.099	58,5%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	103.000	47.615	54.820	-55.385	46,2%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	89.210	24.876	20.743	-64.334	27,9%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	6.000	3.883	3.941	-2.117	64,7%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	24.000	0	0	-24.000	0,0%
	Izdaci za tekuće održavanje	55.642	33.929	25.931	-21.713	61,0%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	12.000	7.059	7.131	-4.941	58,8%
	Ugovorene i druge posebne usluge	251.986	28.438	39.022	-223.548	11,3%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	9.370.000	6.748.189	8.755.032	-2.621.811	72,0%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	170.000	249.757	177.047	79.757	146,9%
	Tekući transferi pojedincima	8.800.000	6.369.867	8.225.898	-2.430.133	72,4%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0,0%
	Subvencije javnim preduzećima	300.000	128.438	271.549	-171.562	42,8%
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0,0%
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0%
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0,0%
	Drugi tekući rashodi	100.000	127	80.538	-99.873	0,1%
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0,0%
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0,0%
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0,0%
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0,0%
7.	Tekuća budžetska rezerva	163.737	0	0	-163.737	0,0%
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	220.000	372.713	-286.567	152.713	169,4%
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0,0%
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0%
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0%
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0,0%
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0,0%
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	220.000	20.216	2.969	-199.784	9,2%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0,0%
	Nabavka građevina	120.000	0	0	-120.000	0,0%
	Nabavka opreme	50.000	6.936	2.969	-43.064	13,9%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0%
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0,0%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	50.000	13.280	0	-36.720	26,6%
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	220.000	20.216	2.969	-199.784	9,2%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	0	352.498	-289.536	352.498	0,0%
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0,0%
1.	Primici od finansijske imovine	0	1.398	0	1.398	0,0%

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	1.398	0	1.398	0,0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0,0%
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0,0%
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0,0%
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0,0%
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	1.398	0	1.398	0,0%
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0,0%
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0,0%
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0,0%
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0,0%
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0,0%
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0,0%
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0,0%
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0,0%
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0,0%
	Otkup duga	0	0	0	0	0,0%
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0,0%
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	353.895	-289.536	353.895	0,0%

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2021. godinu odobrilo 25. 2. 2022. godine.

Rukovodilac

Emir Toromanović

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine			
Naziv pravnog lica: Javna ustanova Unsko-sanskog kantona Bihać			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	31.428.075	30.748.901	102%
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	874.236	415.049	211%
2. Vrijednosni papiri	0	0	0,00%
3. Kratkoročna potraživanja	726.879	637.388	114%
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0%
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0%
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0%
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0%
8. Kratkoročna razgraničenja	29.826.960	29.696.464	100%
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	4.213.560	4.375.637	96%
9. Stalna sredstva	14.050.805	14.031.584	100%
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	10.421.347	10.240.049	102%
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	3.629.458	3.791.535	96%
12. Dugoročni plasmani	584.102	584.102	100%
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0%
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	584.102	584.102	100%
15. Vrijednosni papiri	0	0	0%
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0%
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0%
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0%
UKUPNO AKTIVA (A+B)	35.641.635	35.124.538	
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	31.405.719	31.080.439	101%
19. Kratkoročne tekuće obaveze	30.402.045	30.264.362	100%
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0%
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0%
22. Obaveze prema zaposlenicima	0	0	0%
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0%
24. Kratkoročna razgraničenja	1.003.674	816.077	123%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0%
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0%
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0%
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0%
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	4.235.916	4.044.099	105%
28. Izvori stalnih sredstava	3.973.275	4.135.353	96%
29. Ostali izvori sredstava	-1.050	-1.050	100%
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0%
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	263.691	0	0%
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	90.204	0%
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	35.641.635	35.124.538	101%

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 25. 2. 2022. godine.

Rukovodilac

Emir Toromanović

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine		
Naziv pravnog lica: Javna ustanova Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona Bihać		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	10.229.795
2	Prihodi od poreza	8.486.897
3	Neporezni prihodi	127.025
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	1.615.873
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	10.229.795
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	9.857.081
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.640.799
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	264.014
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	204.080
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	6.748.189
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	20.216
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	20.216
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	9.877.297
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	352.498
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	592.797
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	303.261

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrilo 25. 2. 2022. godine.

Rukovodilac
Emir Toromanović